

debatt@klassekampen.no

KRONIKK
& DEBATT

Lambda-kostnadene

MUNCH-MUSEET

Erling Eide

Lambda-prosjektet innebærer at Oslo kommune vil subsidiere hver billett med henimot 1000 kroner. Eller annerledes uttrykt: Lambdas driftskostnader vil hvert år belaste Oslos borgere, liten som stor, med mer enn 500 kroner.

Regnestykkene er som følger: I sitt budsjettforslag for 2016 beregnet Munch-museet de årlige driftskostnader for Lambda til 344 millioner kroner. Dette er et nettobeløp, siden antatte billettinntekter er fratrukket. Hvor mye kostnadene vil utgjøre blir per billett, vil naturligvis avhenge av antall besøkende. Inntil for få år siden var besøkstallet ved Munch-museet noe over 100.000. I et par av de senere år har tallet vært mer enn dobbelt så høyt, og museet antar at Lambda vil bli besøkt av cirka 500.000 personer i året. Hvis vi for regnestykkets skyld legger til grunn at 344.000 vil besøke museet hvert år, vil kostnadene utgjøre 1000 kroner per billett. Beløpet blir mindre hvis antall besøkende blir høyere, men tas byggekostnadene med i beregningen, blir anslaget ikke urealistisk. Belastningen på hver Oslo-borger er enklere å

beregne. Med en befolkning på 640.000, blir netto årlige driftskostnader i overkant av 500 kroner per hode. Også her kommer byggekostnader i tillegg. Noen vil kanskje mene at det er misvisende å fordele driftskostnader på denne måten. Det finnes jo så mange måter å finansiere offentlige tiltak på. Men en slik tenkning blir lett en avsporing. Til syvende og sist må alle kommunale kostnader dekkes ved høyere skatter eller dyrere og dårligere kommunale ytelser.

Nå er det naturligvis ingen skandale at kulturtiltak subsidiertes. Tvert imot. Men det er en skandale at byens myndigheter stritter imot å utrede det langt billigere alternativ på Tøyen. Et slikt alternativ vil redusere den årlige belastningen på byens borgere til kanskje det halve. Men på grunn av myndighetenes motstand, vet vi ikke nøyaktig hvor mye.

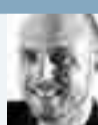
Selv om Lambda-prosjektet er kommet et stykke på vei, vil det bety mye for borgernes økonomi om det hele blir stoppet inntil et Tøyen-alternativ er utredet. Byens myndigheter skal i dag behandle et borgerinitiativ om en slik utredning.

Erling Eide,
professor emeritus, Institutt for
privatrett, Universitetet i Oslo
erling.eide@jus.uio.no

Spørsmål til Steigan

KONSPIRASJONSTEORIER

Ronny Kjelsberg

Pål Steigan påstår 7. mai at jeg feilsiterer meg selv i mitt svar til ham 4. mai. Det er imponerende i et innlegg hvor jeg ikke siterer meg selv en eneste gang. Dessverre er dette talende for Steigans presisjonsnivå.

Jeg kritiserer ham heller ikke for å ha «pekt på imperialismens rolle i å skape og opprettholde Den islamske staten», som han skriver. Det er derimot interessant at Steigans påstander om Vesten og IS blir vagere for hver runde som går i denne debatten. Det kan danne et naturlig utgangspunkt for en klargjøring. Om Steigan ønsker å bli tatt på alvor foreslår jeg at han svarer på to konkrete spørsmål:

1. Mener han på ramme alvor at IS blir kontrollert, helt eller delvis av vestlig etterretning, og at vestlig etterretning, unnlater å stoppe terrorangrep de har kunnskap til å kunne stoppe? Eller er han enig i at slike påstander mangler enhver seriøs dokumentasjon?

2. Mener Steigan det er greit å bruke sin blogg til å spre lenker til useriøse nettsider som «Voltreinet», «21st Century Wire» og «Globalresearch», når han vet at dette vil bidra til å spre bløt annet klimabenektelse, vaksine- og 9/11-konspirasjoner i søkemotorer og i sosiale medier?

Dersom Steigan kan svare nei på disse to enkle utfordringene er han på rett vei. Men da må han også endre praksis på nettstedet sitt.

Ronny Kjelsberg,
Universitetslektor, NTNU
ronny.kjelsberg@gmail.com

Bekjempe et onde med annet?

SYRIA

Bård Vegar Solhjell

SV deler Klassekampens kritikk av det norske bidraget i Syria. Men Bjørgulv Braanen omtaler på lederplass Assad og det syriske regimet på en måte som jeg ikke vil la stå uimotsagt.

Han skriver blant annet at «Assad-regimet – landets assademyndighet ifølge folkeretten – bekjemper IS med alle tilgjengelige midler. Syria har også bedt Russland om militær bistand og er villig til å samarbeide med alle land i kampen mot terror.»

Dette vitner om mangel på innsikt i situasjonen i Syria. For det første er de formelle kriteriene for en legitim statsmakt pulverisert. Assad har ikke kontroll på eget territorium, millioner er drevet på flukt av hans bomber og forfølgelse, og han har ikke styringsevne i store deler av landet. Også politisk er legitimiteten diskutabel. Et hundretalls land, inkludert Norge, anerkjente i 2013–2014 Nasjonalalliansjonen som den legitime myndigheten i Syria.

Bashar al-Assad, som arvet makten fra sin far, har

stjert Syria med frykt og undertrykking i flere tiår. Siden opprøret i 2011, som startet fredelig, har han slått usedvanlig brutalt ned på all motstand. Regimet har tatt livet av langt flere sivile enn Isil: Tre av fire av de drepte i 2015 døde ved regimets hånd, av tønnebomber, scud-missiler, sult og medisinmangel som følge av beleiring.

Den neste alvorlige feiltakelsen Braanen begår er påstanden om at Assad-regimet «bekjemper IS med alle tilgjengelige midler». La det være klart: Assad og Isil er hverandres beste fiender. Det har knapt vært direkte trefninger mellom regimet og Isil. Sky News rapporterte i forrige uke hvordan Isil og Assad samarbeidet da regjeringsstyrkene tok tilbake oldtidssyden Palmyra.

I realiteten er det ikke Isil, men et mulig legitimt alternativ som truer Assad: Det kan være et moderat ikke-voldelig alternativ eller et moderat sunni-muslimsk styre. Det bringer oss til nok et hull i analysen: påstanden om at statsmakten i Syria er en «avgjørende forutsetning for å bekjempe IS». Assad har ikke støtte i de områdene som skal vinnes tilbake fra Isils styre. Mange av disse er nettopp områder som kastet Assad-regimet og var

kontrollerte av den frie syriske arme før de ble tatt av Isil. Hvis Braanen tror at Assad er den beste alliansepartneren mot Isil, må han forklare hvorfor mannen som i årevis har undertrykt sunniene og slaktet mennesker for fote er en god alliert for å bekjempe dem.

Til sist: Braanen hevder at Assad er villig til å samarbeide med alle land i kampen mot terror. Det forutsetter jo at vi er villige til å gå med på Assad-regimets definisjon av terrorister. Det vil i praksis si alle i Syria som har tatt til våpen for å bekjempe regimet eller beskytte seg, altså alle de som FN forsøker å samle rundt forhandlingsbordet i Genève.

SV er kritiske til det norske militære bidraget. Vi deler ambisjonen om å bekjempe Isil, men mener mandatet er uklart. Vi vet ikke hvem vi skal trene og hva som er og kan bli deres agenda. Alle disse ukklarhetene er nettopp en grunn til forsiktighet, ikke til dypere militært engasjement.

Men enhver innsats må basere seg på realitetene. I beste fall er Klassekampens leder uttrykk for mangel på innsikt, i verste fall en unnskyldende holdning til en brutal diktator. Et onde – Assad – kan ikke bidra til å bekjempe et annet – Isil.

Bård Vegar Solhjell,
stortingspolitiker, SV, medlem av
forsvars- og utenrikskomiteen

Dublinere på vent, med feil sko

ASYL

Kirsten Limstrand

Jeg er representant for enslige mindreårige asylsøkere ved et mottak i Nord-Norge. Godt over 40 gutter i alderen 15 til 16 år er samlet under ett tak. Alle kom i oktober, noen over Storskog, noen via Danmark.

Noen kom til Norge som båtflyktninger via Bulgaria og Ungarn. Disse, som ble tvunget til å sette fingeravtrykket sitt på grensen, ble definert som «dublinere». Etter Dublin-avtalen skal de returneres til første innreiseland, dersom de ikke har særdeles gode grunner for å få asyl i Norge.

Saksbehandlingen var planlagt slutført i mars. Da skulle Kommune-Norge stå klar til å ta imot dem. Imidlertid kollapset mot-taksapparatet, og de fleste sitter fortsatt i akuttmottakene og venter på at deres sak skal behandles. Det har nå gått vel sju måneder siden de ankom Norge.

I tillegg kan det være verdt å vite at «dublinere» bare får utbetalt 2/3 av

dagpengene til «ikke-dublinere». Det vil si at de som stemplet inn i Ungarn eller Bulgaria får utbetalt 1000 kr hver 14. dag. De som kom gjennom et land hvor de ikke ble tvunget til å stemple, får 1500 kroner. Pengene skal strekke til mat, klær, buss og ulike aktiviteter.

Enkelte fritidsaktiviteter

koster penger. Skal de være med på karatetrening, må de betale både busspenger og kontingent. Mat og klær koster penger. Alle fikk riktignok et sett med klær da de kom i høst. Men så ble det vinter. Både yttertøy og sko må de skaffe seg, etter hvert som årstidene skifter. Frivillige har vært ivrige. Men det er ikke alltid at innsamlede ting passer når 42 gutter skal dele på dem. Jeg hadde invitert mine gutter til en liten fjelltur i forrige uke og hadde på forhånd vært på mottaket med en leveranse med joggesko. En av guttene hadde fått tildelt nr. 45, men brukte nr. 41. Vi droppet fjellturen den dagen.

Jeg har prøvd å finne ut litt om begrunnelsen for forskjellsbehandlingen for «dublinere» og «ikke-dublinere». Når jeg ringer UDI,

får jeg beskjed om at regelen ble satt med tanke på at de ikke skulle være i akuttmottaket utover tre måneder. Men hva når de har sittet i mottaket langt utover denne tida? Hva gjør det med barn og unge når de møter så ulik behandling? Og hva gjør det med guttene at noen kan komme «hjem» til mottaket i nyinnkjøpte bukser og sko og har råd til å trene på treningssentra, mens andre har akkurat tilstrekkelig til å temme sulten? Og hvor lenge skal de vente?

Vi som er representanter har nu fått beskjed at det kan nærme seg junimåneden før de får svar på asylsøknaden. I ventetiden er utbetalingene som før.

Jeg anmoder UDI-ledelsen og regjerende politikere om å foreta et hurtig-grep både på saksbehandlingen og tilskuddsbeløpet. Guttene er ikke båret på gullstol inn i Norge. Noen hadde vært et halvt år på flukt før de kom hit. De fleste bærer med seg svært vonde historier. Noen gråter i puta hver eneste natt. De fortjener bedre!

Kirsten Limstrand,
Bodø
kirsten.limstrand@uin.no